

Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op ...

(Matth 25: 35 NBV)

U en wij in 2015

STICHTING
INLIA

John van Tilborg
directeur INLIA

Beste vriend(inn)en,

Wist u dat er dagelijks vele bussen rondrijden door ons land, om asielzoekers van de ene naar de andere 'crisisnoodopvang' te brengen? Dat komt omdat de opvang op veel plekken maar voor een beperkt aantal dagen is. Daarna moeten de mensen verkassen. Naar weer een nieuwe leegstaande sport- of evenementenhal.

Het beeld van die bussen is een beeld van Haagse onmacht; daar hebben ze de werkelijkheid niet tijdig onder ogen gezien. Het is ook een beeld dat in deze tijd van het jaar bij mij een ander beeld oproept: dat van een man en een hoogzwangere vrouw voor wie er geen plaats is in de herberg.

Dat geldt zeker voor de beelden van de vluchtelingen die aankomen in Griekenland en hun tocht – soms te voet – vervolgen door Europa. Is er plaats voor iedereen in onze herberg? Nee. Moeten we doen wat we kunnen? Ja. En velen van u zijn daar hard mee bezig!

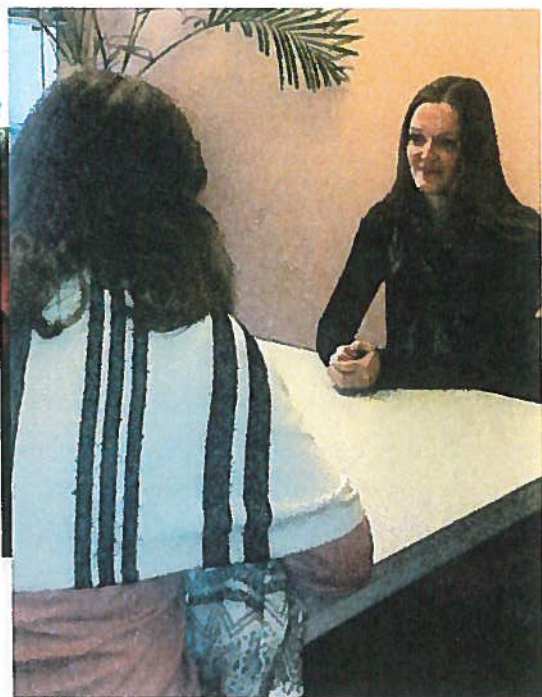
Dat is hartverwarmend. De afgelopen maanden trokken we weer door het land om vertegenwoordigers van uw gemeenschappen te ontmoeten op de regioberaden. We wisselden daar uit wat u allemaal doet; asielzoekers ontvangen met koffie en thee, kleding aanbieden, taallessen, kleuren met de kinderen. Verderop in dit bericht leest u erover.

U leest ook het verhaal van Anna, die terug moest naar Armenië terwijl de Nederlandse overheid erkende dat ze daar zou overlijden wegens gebrek aan medische hulp. En het verhaal van Iman, die dreigde te worden uitgezet naar Somalië, terwijl de Nederlandse staat erkent dat dit land onveilig is.

Hun verhalen komen uit de 'bed-bad-brood'-opvang in Groningen waar we dit jaar al zo'n 250 mensen opvingen die anders op straat hadden gestaan. Een derde verhaal uit die opvang komt van twee theologiestudenten uit Singapore en Indonesië die dit jaar stage bij ons liepen. Zij werden geïnspireerd door het werk hier.

Wij zijn blij dat we met onze aanpak veel mensen echt kunnen helpen: meer dan 30 personen uit de opvang zijn opnieuw in procedure genomen. Anderen hebben we geholpen een nieuwe toekomst op te bouwen in hun eigen land. Zoals de man die nu varkens houdt in Oekraïne; wij hielpen hem op weg met een cursus en een klein bedrag. Slechts 14 mensen hebben er voor gekozen om 'met onbekende bestemming' te gaan.

INLIA werkt voortdurend aan praktische oplossingen waar iedereen mee geholpen is. U krijgt in dit bericht de 'voorpremière' van een daarvan. De opvang van vluchtelingen loopt onder meer vast omdat er veel te weinig doorstroming is vanuit de centra. Daar hebben wij wat op gevonden: u leest er binnenin over. Met deze aanpak hoeven er straks hopelijk geen bussen met honderden ontheemden meer rond te rijden.

**Berichten uit de 'bed-bad-brood'-
opvang in Groningen,
maatschappelijk werkster Izre
Kuiper doet verslag.**

We zijn hier in maart van start gegaan en we zijn wel wat gewend bij INLIA. Toch zijn we geschokt dat een fors deel van de mensen die we opvangen ernstig ziek is – lichamenlijk dan wel geestelijk – en vaak ontslagen uit ziekenhuizen of klinieken zonder dat adequate zorg was geregeld. Bij ons komen ze op adem. En we geven ze wat te doen; mensen koken zelf, maken schoon, etc. Maar onze gasten krijgen niet alleen bed, bad en brood; we werken samen met hen aan de toekomst. We kijken wat haalbaar is: hervestiging in eigen land of een legaal verblijf hier. Dat werkt.

„Zonder behandeling gaat ze de dood tegemoet – maar niet binnen de gestelde termijn.”

Ze lijkt al bejaard. Een lief oud vrouwtje. Lief is ze, altijd dankbaar en vrolijk bovendien. Maar oud is ze niet: Anna, uit Armenië, is pas 48 jaar. Ze lijkt zoveel ouder omdat ze zwaar ziek is. Door een chronische ontsteking heeft Anna levercirrose gekregen. Haar levercellen worden omgezet in littekenweefsel, waardoor de lever steeds minder kan functioneren. Dat proces is onomkeerbaar.

Anna gaat dood zonder levertransplantatie. Dat staat vast. Immigratiedienst IND bestrijdt het ook niet. In Armenië kan ze geen transplantatie krijgen. Ook dat staat vast en wordt niet bestreden door de IND. 'Kat in het bakkie' zou je denken: deze vrouw wordt niet teruggestuurd. Ze krijgt natuurlijk een verblijfsvergunning op medische gronden. Ze staat al op de wachtlijst voor een transplantatie. Haar leven zal worden gered. Toch? Daar hoeft toch niemand over na te denken?

Fout. Anna wordt wel teruggestuurd, als het aan de IND ligt. Het is namelijk niet bewezen dat Anna zonder behandeling binnen drie maanden doodgaat. En dat is nu eenmaal de termijn die de IND hanteert. Niet binnen drie maanden dood? Dan geen medische noodzaak.

Ik sta tegenover haar. Ik heb vaker over dit soort IND-besluiten gehoord of gelezen. Maar ik heb nog nooit oog in oog gestaan met iemand die het betrof. Iemand die feitelijk per ambtelijke brief haar doodvonnis heeft gekregen. Een lief oud vrouwtje. Ze kan nog geen tien meter lopen, zo ziek is ze. Ze glimlacht naar me. Wie schrijft zo'n besluit op? Wie tikt die woorden, die zinnen? Hoe doe je dat? Ik weet het antwoord niet. Ik weet alleen dat wij ons best zullen doen haar te helpen het doodvonnis te keren. Ik glimlach terug en hoop dat het lukt.

Nawoord

Ik ben dolblij te kunnen melden dat het alsnog gelukt is: 30 november hebben we bericht gehad dat Anna op medische gronden voorlopig niet zal worden uitgezet!

„Nederland zegt: je mag geen dromen hebben“

Ze hebben stelt gelopen, op de Afsluitdijk gestaan en haring gegeten. Nieuwe ervaringen voor de twee theologiestudenten van de Council for World Mission die bij INLIA stage liepen via Kerk in Actie. Winsome (28 jaar, Singapore) en Daniel (23 jaar, Noord-Sumatra) waren 4 weken in Groningen.

Het was hun eerste bezoek aan Europa. Maar noch de stelten, noch de Afsluitdijk is wat hen het meest zal bijblijven. Dat zijn namelijk de ontmoetingen met de mensen in de 'bed-bad-brood'-opvang, vertelt Winsome: „Mensen die hier zitten zonder familie, zonder vrienden, zonder huis, werk, dagbesteding. Zonder hoop. Ik kan het me nauwelijks voorstellen.“

„Het is hard je te moeten te realiseren dat mensen elkaar dit aan doen“, vult Daniel aan. Want zo kijken ze ertegenaan: de Nederlandse overheid veroorzaakt lijden. „Nederland zegt steeds tegen deze mensen: je mag niet, je kunt niet, je zult niet, je hebt geen recht. Nederland zegt: je mag geen dromen hebben“, Winsome valt even stil. Dan: „Eigenlijk zegt Nederland tegen deze mensen: jullie mogen niet bestaan.“ *'You're not supposed to exist.'*

„Nederland is zo'n groot land“, vindt ze, „Ik woon in Singapore, dat is klein, maar jullie hebben hier zoveel ruimte! Zoveel welvaart. Het is alsof jullie al die welvaart enkel voor jullie eigen gemeenschap willen houden. Dat stemt verdrietig.“ Dan ineens klaart ze op: „Maar er is hoop! De jonge medewerkers van INLIA, de vrijwilligers, de ex-asielzoekers met een verblijfstatus die op hun beurt helpen; die mensen bieden niet alleen vreemdelingen hoop, maar jullie allemaal. Hoop op een betere maatschappij.“

INLIA werkt niet voor asielzoekers, zeggen ze, „*INLIA works for humanity, based on the gospel.*“ INLIA werkt, op basis van het evangelie, voor de mensheid, of de menselijkheid. Humanity betekent beide. Met INLIA hebben ze diensten gedraaid bij de 'bed-bad-brood'-opvang. Spreekuur gehouden, schoongemaakt, er overnacht. Met mensen gekookt, gesproken, gehuild en gelachen.

„Weet je“, zegt Daniel, „door deze stage heb ik een nieuwe manier gevonden om het Woord verkondigen: door te handelen.“ Winsome: „Er is zo'n uitspraak: 'predik het evangelie, indien noodzakelijk gebruik dan woorden'. Nu weet ik wat daarmee wordt bedoeld. Ik zal het toepassen in mijn leven. Persoonlijk en als dienaar van de kerk.“

„We hebben dus behalve steltlopen, nog wel wat geleerd“, glimlacht Daniel. En die haring? *'An acquired taste'*, zeggen ze. Wat een beleefde manier is om te zeggen dat ze het niet echt lekker vonden.

Theologiestudenten van de Council for World Mission lopen stage bij INLIA: 'bed-bad-brood', én haring.

INLIA verbetert doorstroming asielzoekers met tussenvoorziening

Duizenden statushouders in AZC's kunnen niet doorstromen

Op dit moment wachten 16.000 statushouders in asielzoekerscentra op een woning. Ze houden plaatsen bezet, waardoor de doorstroming van de noodopvang naar het aanmeldcentrum en AZC's stopt. INLIA en de gemeenten denken deze 'flessenhals' met tussenvoorzieningen te ontsluiten.

In Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel zijn voldoende locaties beschikbaar die geschikt zijn als tussenvoorziening of die met kleine aanpassingen geschikt gemaakt kunnen worden. De locaties zijn kleinschalig, waardoor er minder druk op de omgeving ontstaat. Gezinnen en alleenstaanden worden zoveel mogelijk bij elkaar geplaatst.

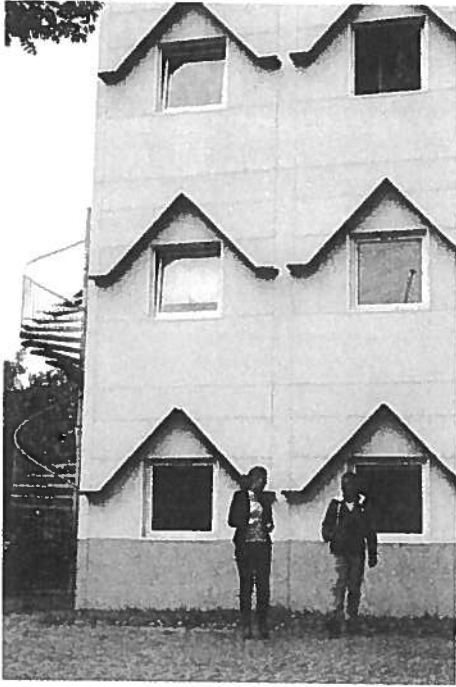
„Ik denk dat we het ei van Columbus hebben gevonden. We hebben een oplossing waardoor we op korte termijn zoveel ruimte kunnen realiseren in asielzoekerscentra dat er veel minder crisis- en noodopvang nodig is.“

John van Tilborg is laaiend enthousiast. In zijn plannen slaan gemeenten en INLIA de handen ineen om de doorstroming van asielzoekers te verbeteren. Ze gaan een zogenoemde tussenvoorziening creëren voor statushouders. Het gaat om mensen die een verblijfsvergunning hebben gekregen en dus in Nederland mogen wonen, maar voor wie nog geen huis beschikbaar is.

In de tussenvoorziening werkt iedereen volop aan integratie en participatie. Maatschappelijke organisaties en gekwalificeerde vrijwilligers geven de bewoners taal- en fietslessen. De politie doet mee met het geven van verkeerslessen, en legt uit hoe de politie in ons land te werk gaat. Er is ruim aandacht voor de Nederlandse cultuur, geschiedenis en gebruiken. De gelijkheid van mannen en vrouwen komt bijvoorbeeld aan de orde. Of de manier waarop we hier met kinderen omgaan. Statushouders leren dat Nederlanders hun gastvrijheid uiten met één koekje bij de koffie in plaats van de gast te overstelpen met eten en drinken, zoals dat in veel andere landen gebruikelijk is. Ook komen praktische zaken aan bod als de rol van de huisarts en de werking van ons zorgstelsel.

De statushouders in de tussenvoorziening kunnen gebruik maken van een databank waarbij 3500 bedrijven zijn aangesloten, die werk en stages aanbieden. Ze hebben duizenden onvervulbare vacatures in de aanbieding. Ook kunnen de mensen sollicitatietrainingen volgen. Zo wil INLIA hen op weg helpen van uitkeringsgerechtigde naar belastingbetaler.

Gemeenten moeten ondertussen wel blijven zoeken naar huisvesting voor statushouders. De tussenvoorzieningen zijn immers geen definitieve oplossing. Van Tilborg: „Ze bieden veel voordelen: de doorstroming bij het COA verbetert, er is minder of geen noodopvang nodig, en ook statushouders leren goed meedoen in de samenleving waar ze onderdeel van uit gaan maken. Ze hebben kennis genomen van onze geschiedenis, cultuur en gebruiken. Ze weten zich in de tussenvoorziening ondersteund en opgenomen in onze samenleving. Dat kan alleen maar goed zijn voor wanneer ze zich definitief settelen.“ Als de tussenvoorzieningen in het Noorden succesvol zijn worden ze ook in de rest van Nederland opgericht.

Iman uit Somalië stond op straat

Wij namen hem op in de 'bed-bad-brood'-voorziening en hielpen hem zijn identiteit te bewijzen. Hij zit nu weer in procedure, in een asielzoekerscentrum.

Niet meer niemand zijn

„Misschien heeft één op de tien Somaliërs een paspoort,” zegt Iman uit Mogadishu. “Mensen die aan de macht zijn en mensen met geld.” Een paspoort is niet extreem duur, maar de meeste mensen hebben er geen nodig. Om te vluchten is een paspoort geen pré. „Je moet een paspoort overleggen om een vliegticket te kopen, maar een Europees land geeft je echt niet zomaar een visum als je uit Somalië komt.”

Iman is over land naar Nederland gekomen en is op de klassieke manier met een bootje de Middellandse Zee overgestoken. „Ik kan niet zwemmen en vond het verschrikkelijk. Ik hoop nooit meer zoiets mee te hoeven maken.”

„Ik was minderjarig toen ik in Nederland aankwam en werd opgevangen in een AZC. Op mijn 18e werd mijn aanvraag afgewezen en belandde ik in de gevangenis (in vreemdelingenbewaring, red.). Daar mocht ik vervroegd weg, hoewel ik een negatief had gekregen. Bleek dat er drie Somaliërs waren uitgewezen en bij aankomst in het land vermoord.”

Iman leefde een klein jaar op straat en kwam vervolgens weer in een AZC terecht. Hij verhuisde van het ene naar het andere AZC en doorkruiste zo heel Nederland.

„Ik diende opnieuw een verzoek in, want ik weet dat ik niet veilig ben in mijn eigen land. De IND geloofde niet dat ik uit Somalië kwam. Alleen met papieren maakte ik een kans. Maar die had ik niet. Om papieren aan te vragen moet je naar de ambassade in Brussel, Nederland heeft geen Somalische ambassade. Ik wist niet hoe ik verder moest.”

Inmiddels had Iman contact met INLIA. „Zij hielpen me uit de brand. Ze regelden een afspraak bij de ambassade en gingen met me mee, zodat ik naar Brussel kon reizen. Daar bracht ik een dag door op de ambassade. Om te kunnen bepalen of je echt uit Somalië komt, krijg je verschillende gesprekken waarbij ze vragen stellen over je land, gebruiken, gewoontes, de taal enzovoort. De IND dacht dat ik vanwege mijn huidskleur, die iets lichter is dan van andere Somaliërs, niet uit het land kwam. Ik ben echter Rerhamar, een volk dat net iets witter is. De andere Somaliërs vinden dat we discrimineren omdat we nogal binnen onze eigen zuil zouden blijven.”

Inmiddels heeft Iman dankzij INLIA een paspoort. Nu is het afwachten... Voorlopig wordt Iman niet uitgezet, omdat het onveilig is in Somalië. Maar een verblijfsvergunning heeft hij daarmee nog niet. Wel is eindelijk onweerlegbaar bewezen dat Iman de Somalische nationaliteit bezit. Niet meer niemand is!

Onze geloofsgemeenschappen steken de handen uit de mouwen en reiken vluchtelingen de helpende hand

Kleding, veel warme kleding vooral. Kleurpotloden. Spelletjes. Tijdschriften, folders, blocnotes en pennen voor taallessen. De vraag of er behoefte is aan spullen voor nieuw aangekomen vluchtelingen levert veel reacties op uit de zaal. „En meer vrijwilligers“, voegt iemand toe, „die hebben we ook nodig.“ Wederom knikt een groot deel van de zaal instemmend. Het is eind september en we zijn in Hoogeveen voor het eerste regioberaad dit najaar (vertegenwoordigers van geloofsgemeenschappen treffen elkaar en ons – medewerkers van INLIA – op deze avonden).

De opkomst is hoog, zoals eigenlijk overal dit najaar. De grootste vluchtelingencrisis sinds de Tweede Wereldoorlog houdt natuurlijk ook onze geloofsgemeenschappen bezig. We wisselen ervaringen en kennis uit op deze avonden. Vertegenwoordigers van de kerken in Emmen vertellen bijvoorbeeld over hun werk op het station. Zij geven iedere dag weer koffie, thee, eten en kleding aan de vele vluchtelingen die hier aankomen op doorreis naar Ter Apel. Er zijn tolken bij, (voormalige) asielzoekers die zelf in het verleden hulp ontvingen en nu op hun beurt willen helpen.

In Hoogeveen geven vrijwilligers taallessen aan nieuwkomers; fietslessen zullen binnenkort volgen. Elders zal iemand over de taallessen opmerken: „Die Syriërs willen eigenlijk allemaal direct beginnen met Nederlands leren.“ Overal waar mensen worden opgevangen zijn dergelijke initiatieven. Dat is hartverwarmend. De hulp beperkt zich niet eens tot ons land; er zijn artsen uitgevlogen naar Griekenland en anderen naar Turkije. Kinderen van een van de vertegenwoordigers in het westen van het land namen een eigen initiatief: zij kochten samen zelf een huis om een vluchtelingengezin snel een plek te bieden. De ontvangst van het gezin is feestelijk gevierd. Ze hopen dat anderen dit voorbeeld volgen. Wilt u aan een dergelijk initiatief meedoen, dan kunt u zich aanmelden via INLIA.

Er zijn ook vragen, blijkt op de avonden; hoe om te gaan met discussies over vluchtelingen binnen de eigen kerk bijvoorbeeld. Net zoals elders in de samenleving zijn er in de kerken ook mensen die zorgen uiten, bang zijn of negatief staan tegenover vreemdelingen. Er doen soms indianenverhalen de ronde. Veel vertegenwoordigers van de geloofsgemeenschappen hebben behoefte aan feitelijke informatie om die verhalen te bestrijden. En aan tips hoe hiermee om te gaan. De media helpen vaak ook niet mee, zegt een aantal mensen. Negatieve verhalen en het geluid tegen asielzoekers krijgen de aandacht, positieve zaken nauwelijks.

INLIA neemt zich voor begin volgend jaar een aantal zogenoemde expert meetings te beleggen: bijeenkomsten vol praktische tips, workshops en de uitwisseling van kennis & ideeën. Om de gemeenschappen te helpen met discussies, omgang met de pers en instanties, de organisatie van dingen. Kortom, om te helpen met allerlei zaken die u tegen kunt komen. Wij zien uit naar die bijeenkomsten en de volgende ontmoeting met u.

een deel van het INLIA-team

Help ons helpen !

Maak een gift over op IBAN NL47 INGB 0005 8728 15

of word donateur via www.inlia.nl

STICHTING
INLIA